

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/407/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7714203741
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Matyiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7714203741.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Matyiovej a sudkýň JUDr. Jarmily Čabaiovej a JUDr. Jarmily Maximovej v spore žalobcu N. M. L..C..I.., so sídlom V., Z. C. XX, IČO: 46014624, proti žalovanému K.. Y.. C.F. R., nar. XX.X.XXXX, bytom T., V. XX, zast. advokátskou kanceláriou FUTEJ & Partners, s.r.o., so sídlom Bratislava, Radlinského 2, IČO: 35955341, za účasti intervenienta na strane žalobcu Y. L. H. U. N., F. XXX/XX, U., XXX XX T. X, IČO: 25571150, zastúpeného Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátska kancelária so sídlom v Bratislave, Mlynské Nivy 49, o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalovaného proti rozsudku 20C 39/2014-56 z 22.9.2014 Okresného súdu Michalovce

rozhodol:

P o k r a č u j e v konaní so spoločnosťou N. M. L..C..I.., so sídlom V., Z. C. XX, IČO: 46 014 624, ako právnym nástupcom spoločnosti T. H., L..C..I.., T., T. Y. X, IČO: 36 570 401.

Z r u š u j e rozsudok a v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej aj „súd“) rozsudkom určil, že žalobca (pôvodný, pozn. odvolacieho súdu) T. H., L..C..I.. so sídlom T. Y. X/XXXX, XXX XX T., IČO: 36 570 401 je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti parc. reg. „Z.“ č. XXXX/XX orná pôda o výmere 8000 m², zapísanej na LV č. XXXX, okres Y., obec Y., k.ú. L. a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi trovy konania v sume 99,50 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca T. H., L..C..I.., so sídlom T., T. Y. X/XXXX, domáhal určenia, že je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX, vedenom Okresným úradom Michalovce, katastrálnym odborom, pre k.ú. L., evidovanej ako pozemok parc. reg. „Z.“, parc. č. XXXX/XX, o výmere 8000 m², druh pozemku orná pôda.

3. Skutkovo žalobca žalobu odôvodnil tak, že dňa 15.3.2011 so žalovaným uzavreli darovaciu zmluvu, ktorou mu žalovaný ako darca daroval v celosti vyššie špecifikovaný pozemok zapísaný na LV č. XXXX (pôvodne evidovaný na LV č. XXXX). Rozhodnutím Správy katastra Michalovce z 23.3.2011, číslo vkladu V628/11, žalobca nadobudol vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti. Listom doručeným žalobcovi dňa 9.11.2012 mu žalovaný oznámil, že odstupuje od tejto darovacej zmluvy a dňa 25.9.2013 žalovaný podal na Okresný úrad Michalovce, katastrálny odbor žiadosť o vykonanie zmeny vlastníckeho práva po odstúpení od darovacej zmluvy, ktorou sa domáhal obnovenia svojho vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a zapísania tejto zmeny katastrom do katastra nehnuteľností záznamom.

4. Žalobca spochybnil platnosť odstúpenia žalovaného ako darcu od darovacej zmluvy, pretože v nej neboli upravené podmienky, za ktorých by prichádzalo do úvahy zrušenie právneho vzťahu z darovacej zmluvy odstúpením od nej, a nedošlo ani k naplneniu zákonných predpokladov na vrátenie daru. Žalobu podal z dôvodu, že mu bola doručená výzva Okresného úradu z 27.1.2014, aby v lehote 30 dní odo

dňa doručenia výzvy podal na súd príslušnú žalobu, pretože v prípade ak tak neurobí, vyhodnotí to úrad ako akceptáciu platnosti odstúpenia od darovacej zmluvy, na základe čoho Okresný úrad vykoná príslušný záznam č. 2739/2013 v katastri, v zmysle ktorého zapíše ako výlučného vlastníka predmetnej nehnuteľnosti žalovaného. Týmto zároveň žalobca odôvodnil svoj naliehavý právny záujem na podanej žalobe, pretože jeho vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti je vzhľadom na odstúpenie žalovaného ako darcu od darovacej zmluvy, bez takéhoto určenia, nejasné a ohrozené a Okresný úrad bez takéhoto určenia bude považovať z titulu odstúpenia od darovacej zmluvy žalobcovo vlastnícke právo za zaniknuté a ako výlučného vlastníka nehnuteľnosti zapíše späť žalovaného.

5. Po právnom posúdení veci podľa ust. § 48 ods. 1, 2, § 132 ods. 1, 2, § 39 a § 630 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a § 80 písm. c/ O.s.p. súd dospel k záveru, že odstúpenie žalovaného od darovacej zmluvy listom z 2.11.2012 je podľa § 39 OZ neplatný právny úkon, ktorý bol vykonaný v rozpore s § 48 OZ a s darovacou zmluvou. Žalobcovo vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti preto nezankulo a jej vlastníkom je naďalej žalobca. Súd ďalej dôvodil, že v dôsledku neštandardného postupu Okresného úradu Michalovce, katastrálneho odboru, ktorý nemá oporu v platnej právnej úprave, bol žalobca nútený podať žalobu o určenie vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti aj napriek tej skutočnosti, že bol ako vlastník predmetných nehnuteľností zapísaný v evidencii nehnuteľností, keďže v prípade nepodania takejto žaloby by úrad mal za to, že žalobca akceptoval odstúpenie od darovacej zmluvy a vykonal by príslušnú zmenu v katastri nehnuteľnosti a zapísal ako vlastníka nehnuteľnosti žalovaného. Preto žalobca má naliehavý právny záujem na podaní žaloby o určenie vlastníckeho práva podľa § 80 písm. c/ O.s.p. Pokiaľ ide o posúdenie vzťahu medzi stranami vzhľadom na ust. § 630 OZ, t.j. vrátenia daru žalobcom, musí ísť zo strany žalobcu ako obdarovaného o také správanie, ktoré voči darcovi alebo členom jeho rodiny možno považovať za správanie hrubo porušujúce dobré mravy. Pokiaľ žalovaný tvrdí, že za takéto správanie považuje skutočnosť, že bolo verbálne dohodnuté medzi jeho otcom a p. N., že obdarovaný dar vráti v lehote 6 mesiacov, takáto dohoda nie je súčasťou darovacej zmluvy a navyše takéto dojednanie malo byť medzi otcom žalovaného a p. N., teda medzi subjektmi, ktoré neboli zmluvnými stranami darovacej zmluvy. Na základe uvedených skutočností súd žalobe ako dôvodnej vyhovel.

6. Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalovaný, ktorý namietal, že rozhodnutie okresného súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, neúplne zistil skutkový stav veci a nesprávne právne posúdil vec. Navrhol zmeniť rozsudok a žalobu zamietnuť alternatívne zrušiť rozsudok a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uviedol, že ako vyplýva z jeho doterajších ústnych a písomných prednesov dohoda so spoločnosťou T. H., L..C..I.. T. znela, že tzv. dar použije žalobca ako ručenie pre svoje projekty s tým, že v priebehu 6 mesiacov maximálne jedného roka tento žalovanému bezpodmienečne vráti. Z týchto pred prvoinštančným súdom preukazovaných skutočností malo byť prvoinštančnému súdu zrejmé, že v prípade predmetnej darovacej zmluvy sa jedná o zastretý právny úkon, teda nedošlo k uzavretiu darovacej zmluvy, ale k uzavretiu nepomenovanej zmluvy s prvkami zmluvy o výpožičke uzatvorenej podľa § 659 a nasl. OZ, ktorá zodpovedá vôli subjektov a sú u nej splnené aj ostatné náležitosti požadované zákonom pre jej platnosť. Pokiaľ by prvoinštančný súd vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, potrebnom pre prijatie relevantného právneho záveru, a to aj v zmysle jeho prednesov, svedka, ako aj na základe vlastného úsudku, keďže ich vykonanie bolo nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci (§ 120 ods. 1 druhá veta O.s.p.) dospel by k skutkovému záveru, že nikdy nedošlo k naplneniu pojmových znakov darovacej zmluvy podľa § 628 OZ, nakoľko je dostatočne zrejmé, že predmetný právny úkon trpí vadami vôle, keďže nebol urobený slobodne a vážne a jeho skutočným cieľom nikdy nebolo darovanie majetku v tak vysokej hodnote, ale len jeho výpožička na určitý čas. Žalovaný dňa 15.10.2009 kúpil parc. reg. „Z.“ č. XXXX/X ornú pôdu o výmere 41000 m² zapísanú na LV č. XXXX, okres Y., k.ú. L. za kúpnu cenu 421.895 €. Dňa 15.3.2011 rozdelil túto parcelu novým geometrickým plánom na štyri parcely a podaroval (vypožičal) ich spoločnostiam X. L., L..C..I.., Z. T., L..C..I.., Z..X..L.. L..C..I.. a T. H., L..C..I.. Všetky tieto spoločnosti majú adresu T. Y. Č.. X, XXX XX T. a sú riadené T. N., s ktorým bol žalovaného otec - Š. R.Í. obchodným partnerom a dohodol podmienky krátkodobej pomoci (výpožičky majetku) jeho firmám za účelom uskutočnenia podnikateľského projektu. Žalobca v hrubom rozpore s deklarovanou vôľou účastníkov tzv. dar v krátkej dobe po prevode zaťažil niekoľkými záložnými právami, žalovanému predmet výpožičky napriek dohode a výzvam nevrátil a žalovaného hrubým spôsobom poškodil, čím jeho zástupcovia okrem iného pravdepodobne spáchali viaceré trestných činov, čomu nasvedčuje aj konštatovanie súdu, že darovacia zmluva nemá logické opodstatnenie, nakoľko sa dar vo výške cca 80.000 € daroval spoločnosti s ručením obmedzeným so

základným imaním 6.640 €, bez premietnutia tejto skutočnosti v zápise do Obchodného registra, čím žalobca len potvrdil, že nikdy nebol skutočným vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti. Preto žalovaný podal vo veci aj trestné oznámenie. Súčasne žalovaný, aby dosiahol návrat do pôvodného stavu podľa skutočnej slobodnej a vážnej vôle účastníkov, odstúpil od darovacej zmluvy a vyzval žalobcu na vrátenie daru.

7. Žalobca vo vyjadrení sa k odvolaniu žalovaného navrhol potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie a zároveň žiadal o pokračovanie v konaní s právnym nástupcom žalobcu a to spoločnosťou J. L..C..I.. podľa ust. § 107 ods. 1 až 4 O.s.p., keďže pôvodný žalobca spoločnosť T. H., L..C..I.. so sídlom T., T. Y. X/XXXX, IČO: 36570401 zanikla v dôsledku zlúčenia a právnym nástupcom spoločnosti sa stala spoločnosť J. L..C..I.., so sídlom F., L. X, o čom pripojil výpis z obchodného registra spoločnosti J. L..C..I.. Plne sa stotožnil s rozsudkom súdu prvej inštancie, ktorý úplne a dostatočne zistil skutkový stav veci, dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Tvrdenia žalovaného v odvolaní sú účelové, neodrážajú faktický a reálny stav veci, čo možno vyvodiť aj zo skutočnosti, že tvrdenia uvádzané žalovaným v odvolaní sa rozchádzajú s jeho tvrdeniami v konaní pred súdom prvej inštancie. Naopak v konaní na súde bolo preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným došlo k platnému uzavretiu darovacej zmluvy z 15.3.2011 a boli naplnené všetky pojmové znaky darovacej zmluvy a to predmet darovania, bezodplatnosť a dobrovoľnosť. Darovaciu zmluvu podpísal žalovaný ako darca a žalovaný v konaní vypovedal, že túto zmluvu pred podpisom riadne prečítal a vlastnoručne ju podpísal. Darovacia zmluva neobsahuje žiadne ustanovenia o práve spätného darovania ani žiadne ustanovenia dávajúce právo ktorejkoľvek zo zmluvných strán od zmluvy odstúpiť. Žalobca ako obdarovaný nemal vedomosť o tom, že by boli dohodnuté akékoľvek podmienky v spojitosti s predmetnou darovacou zmluvou a existencia dohody takýchto podmienok nebola počas celého konania preukázaná. Rovnako z výpovedí žalovaného pred súdom vyplynulo, že žalovaný sa osobne nezúčastnil žiadnych rokovaní so žalobcom ohľadom darovacej zmluvy, ktorých predmetom malo byť medzi žalobcom a žalovaným dojednanie podmienok o práve spätného darovania a podmienok, v prípade splnenia ktorých je daná možnosť niektorej zo zmluvných strán od darovacej zmluvy odstúpiť. Žalobca považoval tvrdenia žalovaného o existencii dojednania o práve spätného darovania za účelové aj z toho dôvodu, že žalovaný takéto dojednanie vôbec neuvádzal ako dôvod v odstúpení od darovacej zmluvy ani v žiadosti o vykonanie zmeny vlastníckeho práva záznamom po odstúpení od darovacej zmluvy adresovanej Okresnému úradu Michalovce, katastrálny odbor. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil skutočnosť, že aj keby tu bola žalovaným tvrdená dohodnutá povinnosť vrátenia daru do 6 mesiacov medzi otcom žalovaného a p. N., nemalo by to vplyv na platnosť darovacej zmluvy a vlastníctvo žalobcu k darovaným nehnuteľnostiam, pretože títo neboli zmluvnými stranami darovacej zmluvy z 15.3.2011, na základe ktorej žalobca nadobudol vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam. Žalobca za účelové považuje tvrdenia žalovaného o zastretom právnom úkone a nedostatku vážnosti jeho vôle spočívajúce v tom, že cieľom žalovaného nebolo darovanie majetku, ale jeho výpožička. Tieto tvrdenia žalovaného sú v priamom rozpore s výpoveďami žalovaného v konaní pred súdom prvej inštancie, ako aj v rozpore s objektívnymi skutočnosťami, za ktorých bol právny úkon darovania realizovaný. Zo samotnej výpovede žalovaného ako aj svedka Š. R. v konaní pred súdom prvej inštancie jednoznačne vyplynulo, že cieľom žalovaného bolo pozemok žalobcovi darovať a nie vypožičať, ako žalovaný už účelovo tvrdí v odvolaní. Z okolností prípadu je totiž zrejmé, že žalovaný chcel darovať pozemky žalobcovi, čo aj nakoniec urobil darovacou zmluvou z 15.3.2011. Žalovaný si zmluvu riadne prečítal a vlastnoručne ju podpísal, čo vyplynulo aj z dokazovania. Žalovanému muselo byť zrejmé, aké právne účinky s takýmto prejavom vôle zákon spája. Napokon žalobca má za to, že i keby zistenie skutkového stavu odôvodňovalo pre záver, že ten, kto právny úkon urobil, ho síce chcel urobiť, ale nechcel spôsobiť jeho následky, alebo aspoň niektoré z nich, nebolo by možné na ich základe urobiť záver o neplatnosti právneho úkonu pre nedostatok vážnosti vôle, nakoľko k vnútornej výhrade pri posudzovaní platnosti právneho úkonu sa neprihliada (rozsudok NS ČR z 5.9.2000, sp.zn. 30Cdo 2781/1999). Rovnako sa žalobca nestotožnil s tvrdením žalovaného, že právny úkon darovania nebol urobený slobodne, keďže z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by žalovaný uzatvoril predmetnú darovaciu zmluvu pod tlakom násillia, bezprávnej vyhrážky, či v tiesni a za nápadne nevýhodných podmienok. Zároveň žalobca poznamenal, že samotné tvrdenie žalovaného v odvolaní, že zástupcovia žalobcu pravdepodobne spáchali viacero trestných činov, čomu malo nasvedčovať aj údajné konštatovanie súdu, že darovacia zmluva nemá logické opodstatnenie, nakoľko sa dar vo výške cca 80.000 € daroval spoločnosti so základným imaním 6.640 €, bez premietnutia tejto skutočnosti v zápise do obchodného registra, čím mal údajne žalobca len potvrdiť, že nikdy nebol skutočným vlastníkom darovaných nehnuteľností, nemá svoju logiku, je zavádzajúce a takéto žalovaným vyvedené závery nemajú ani oporu v hmotnom práve.

8. Dňa 13.4.2015 oznámilo Krajskému súdu v Košiciach Y. L. H. U. N., ktoré udelilo plnomocenstvo právnomu zástupcovi Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátska kancelária v Bratislave, Radlinského 2 dňa 29.1.2015, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na strane žalobcu, keďže dňa 7.4.2011 bola uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu T. H., L..C..I.. ako dlžníkom a vedľajším účastníkom ako veriteľom zmluva o úvere č. 503546048, na základe ktorej bol spoločnosti T. H., L..C..I.. poskytnutý úver. Za účelom zabezpečenia úveru bola medzi žalobcom ako záložcom a vedľajším účastníkom ako záložným veriteľom uzatvorená zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti zo 7.4.2011. Dňa 23.5.2011 bola uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu T. H., L..C..I.. ako dlžníkom a vedľajším účastníkom ako veriteľom zmluva o úvere č. 503546056, na základe ktorej bol spoločnosti T. H., L..C..I.. poskytnutý ďalší úver a za účelom zabezpečenia úveru bola medzi žalobcom ako záložcom a vedľajším účastníkom ako záložným veriteľom uzatvorená zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti zo dňa 23.5.2011. Dňa 5.11.2014 došlo k zlúčeniu spoločnosti T. H., L..C..I.. a J. L..C..I.. a dňa 3.12.2014 sa právnym nástupcom stala spoločnosť A. L..C..I., so sídlom F., L. X, IČO: 47494280. Keďže na základe preverovania informácií v katastri nehnuteľností vedľajší účastník zistil, že na liste vlastníctva č. XXXX je evidovaná poznámka P 310/14, čz 159/14 o prebiehajúcom súdnom konaní na Okresnom súde Michalovce vo veci určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ku ktorým je zriadené v jeho prospech záložné právo, a spis sa nachádza na Krajskom súde v Košiciach, oznámilo Y. L. H. U. N., že vstupuje do konania na strane žalobcu. Právny záujem vedľajšieho účastníka je odôvodnený tým, že v prípade, ak by súd rozhodol, že v čase uzatvorenia zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti záložca nebol vlastníkom nehnuteľnosti evidovaným na liste vlastníctva č. XXXX, vedľajší účastník stratí zabezpečenie pohľadávky.

9. Krajský súd v Košiciach uznesením 11Co/964/2014-108 z 29.4.2016 vrátil vec súdu prvej inštancie ako predčasne predloženú z dôvodu, že žalovaný podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia, o ktorom súd nerozhodol v lehote 30 dní, nariadil pojednávanie na deň 22.9.2014, na ktorom meritórne rozhodol rozsudkom, proti ktorému žalovaný odvolanie podal, avšak o návrhu žalovaného na vydanie predbežného opatrenia nerozhodol vôbec. Preto uložil odvolací súd súdu prvej inštancie rozhodnúť o návrhu na vydanie predbežného opatrenia a po právoplatnosti tohto uznesenia opätovne predložiť vec odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie. Okresný súd Michalovce uznesením 20C/39/2014-115 z 30.6.2016 návrh na vydanie predbežného opatrenia žalovaného odmietol. Uznesenie sa stalo právoplatným 6.8.2016 a následne súd opätovne predložil vec odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní dňa 27.9.2016.

10. Dňa 16.9.2016 doručil žalovaný v zastúpení advokátskou kanceláriou FUTEJ & Partners s.r.o. spresnenie odvolania, v ktorom ako žalobcu označil spoločnosť N. M. L..C..I.. ako právneho nástupcu pôvodného žalobcu. Zdôraznil, že v priebehu odvolacieho konania vyšli najavo novoty - prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie. Tieto možno v odvolaní použiť v zmysle § 366 písm. d/ CSP aj vtedy, „ak ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie“. Pripojil k podaniu úmrtý list, z ktorého vyplýva, že otec žalovaného Š. R., posledne bytom V. XX, zomrel XX.X.XXXX. Uviedol, že uvedenú osobu žalovaný označil za svedka, ktorého navrhol vypočuť, no súd tento dôkaz nevykonal a už v budúcnosti ho nebude možné vykonať. Žalovaný po prevzatí osobných vecí otca začiatkom roka našiel v jeho osobitnom počítači podklady, ktoré svedčia o tom, že darovacia zmluva medzi žalobcom a žalovaným zo dňa 15.3.2011 bol iba simulovaným právnym úkonom. V prílohe zaslal kópiu emailu Y. R. zo dňa 15.3.2011 adresovanú T. N. a otcovi žalovaného. Prílohu emailu tvorí dokument „Report dohodnutých podmienok zo stretnutia 14.3.2011“ medzi uvedenými osobami. V časti 1 Reportu sú uvedené podmienky realizácie obchodu Michalovce. V uvedenom dokumente je popísaný presný obraz a proces dohody, kde pozemky v Michalovciach, t.j. aj uvedená predmetná parcela, mala slúžiť ako zabezpečenie. V dokumente sú uvedené všetky štyri parcely, o ktorých sa vedú obdobné súdne konania, ako je toto predmetné konanie (ostatné dve konania sú na Krajskom súde vedené pod sp.zn. 3Co/54/2015 a 9Co/161/2015, navrhol súdu pripojiť uvedené spisy). Žalobcovia v ostatných súvisiacich konaniach nadobudli vlastnícke právo úplne rovnakým spôsobom ako žalobca v tomto konaní, a všetky skutkové a právne okolnosti v sporoch sú prakticky totožné, líšia sa len v konkrétnej parcele, ktoré sú ale bez tak v susedstve a tiež boli pre uvedený účel zabezpečenia rozdelené GP z jedinej parcely, ktorá bola v celosti KN-C pod č. XXXX/X, orná pôda o výmere 41000 m², pôvodne na LV č. XXXX, k.ú. L., kúpená žalovaným. Odosielateľ emailu a rovnako autor dokumentu v prílohe bol p. Y. R., zastupujúci spoločnosť T. Z. L..C..I.. (zanikla k 27.7.2016 zlúčením so spoločnosťou E. L. L..C..I.. - rovnakí spoločníci, sídlo),

ktorá mala totožného spoločníka práve so žalobcom. Všetky spoločnosti v danej veci sídlia na rovnakej adrese, T. Y. X, T. a mali rovnakého spoločníka p. T. N.. Predmet tohto sporu je späť s iným obchodom medzi otcom žalovaného, K.. Š. R. práve s p. N. a aj spoločnosťou T. Z. L..C..I... K doplnku odvolania pripojil fotokópie listín: trestného oznámenia K.. Š. R. z 24.10.2014, zápisnicu o doplnení trestného oznámenia žalovaného K.. Y.. C. R. na osobu Y.. T. N. z 29.9.2014 na OR PZ, odbor kriminálnej polície T.Š., zápisnicu o podaní vysvetlenia K.. Š. R. z 29.9.2014, upovedomenie o začatí trestného stíhania KR PZ, odbor kriminálnej polície v T. z 3.11.2014 a upovedomenie o začatí trestného stíhania KR PZ, odbor kriminálnej polície v T. z 3.11.2014 adresované žalovanému. V uvedených dokumentoch je podľa odvolateľa postupne vysvetlený celý vývoj obchodných vzťahov žalovaného a jeho otca so žalobcom, resp. jeho spriaznenými spoločnosťami. V uvedenom popise je viditeľný celý kontext vtedajších krokov a právnych úkonov, kedy najprv K.. Š. R., snažiac sa zabezpečiť financovanie projektu v V., realizovaného spoločnosťou Z. K. L..C..I..., vykonal niekoľko dojednaní so spriaznenými spoločnosťami žalobcu, so spoločnosťou T. Z. L..C..I... (vlastnenej rovnakým spoločníkom ako u žalobcu), vzali úver od spoločnosti Y. L. H. T.. Následne, ako vyplýva z priloženého Reportu dohodnutých podmienok zo stretnutia 14.3.2011 (vypracovaný konateľom spoločnosti), pre zabezpečenie iných úverov pre ňou vlastnenú spoločnosť sa dohodol uvedený postup, že sa uzatvorí predmetná darovacia zmluva. Keďže ako vyplývalo z konania, žalovanému na kúpu pozemku dal peniaze otec K.. Š. R., potom syn podľa pokynov podpísal dokumenty, ktoré mu boli predložené. Uvedené dokumenty ale všetci zúčastnení považovali za zabezpečenie iného úveru pre - v tomto prípade žalobcu (a tiež úverov aj pre ostatné spoločnosti - žalobcov v súvisiacich konaniach). Znenie dokumentov z logických dôvodov v ich písomnej forme nezachycovalo skutočnú vôľu strán. Z celého kontextu je preukázané, že v uvedenom procese vzťahov, medzi spoločnosťami sídliacimi T. Y. X, T., najmä spoločnosťami, ktoré sú žalobcami v konaniach proti žalovanému, a ktorých spoločníkmi boli spoločnosti, ktoré poskytli úver otcovi žalovaného, jednoznačne išlo o simulovaný právny úkon pri podpise darovacej zmluvy. Žalovaný v žiadnom prípade nemal dôvod darovať ním vlastnené pozemky žalobcovi, najmä v prípade, ak s ním nebol dovedy v žiadnom kontakte. Pri podpise darovacej zmluvy išlo teda o simulovaný právny úkon, v ktorom chýbala vôľová zložka pre darovanie, naopak, v ktorom prípadne mohla byť vôľa vypožičať pozemok na účely zabezpečenia iného úveru žalobcu. Toto preukazuje i fakt, že hneď po podpise darovacej zmluvy žalobca skutočne získal úver a ako zabezpečenie bolo zriadené záložné právo k uvedenej parcele (k tomu pripojil LV XXXX, k.ú. L.). Je zrejmé, že súd striktne vychádzal pri svojich úvahách iba z formálneho znenia darovacej zmluvy, ktorá je však absolútne neplatným právnym úkonom. Súd by sa pritom mal zaoberať aj novými dôkazmi, z ktorých je možné vyvodiť, že uzatvorenie darovacej zmluvy žalovaným neobsahovalo v sebe jeho skutočnú vôľu pozemok darovať. Mal za to, že absentovalo niekoľko zložiek potrebných preto, aby bolo možné o danom úkone uvažovať ako o úkone platnom. Citoval ust. § 37 ods. 1, § 41a ods. 2, § 39 OZ a vyjadril názor, že v danom prípade k darovaniu nemohlo dôjsť, pretože neboli splnené pojmové znaky právneho úkonu. Súd teda môže posúdiť skutkové okolnosti tak, že (i) nedošlo k uzatvoreniu žiadnej zmluvy (§ 39 OZ, k tomu pripojil judikáty NS SR), resp. (ii) podľa § 41a ods. 2 OZ posúdi, že namiesto simulovaného právneho úkonu- darovania, platí disimulovaný právny úkon, skutočná vôľa strán - ktorá je najbližšie podobná zmluve o výpožičke. V zmysle § 659 a nasl. OZ, zmluva o výpožičke nemusí byť uzatvorená v písomnej forme. Mal za to, že namiesto neplatnej darovacej zmluvy (ktorej simulovaný obsah je zachytený písomne), platí zastretý právny úkon, výpožička pozemku, ktorá mala trvať 6 mesiacov od uzatvorenia zmluvy. Inherentnou súčasťou zmluvy o výpožičke je tá vlastnosť, že sa na jej základe neprevádza vlastnícke právo k vypožičanej veci. Skutočnou vôľou strán bolo teda dohodnúť sa na výpožičke veci, ktorá mala slúžiť na zabezpečenie, čím nikdy nedošlo platne k prevodu vlastníckeho práva. Svojim účelovým konaním sa žalobca snaží pripraviť žalovaného o značný majetok, preto v danej veci neostáva iné, ako žiadať o poskytnutie ochrany súdom, aby nebolo priznané vlastnícke právo žalovaného žalobcovi. Mal za to, že viacero dôkazov, ktoré žalovaný objektívne získal až počas odvolacieho konania menia dôkaznú situáciu, a svedčia o tom, že právny úkon darovania bol iba simulovaným právnym úkonom. Takýto neplatný právny úkon nemohol privodiť zmenu vlastníckeho práva v prospech žalobcu. Nevykonaním nových dôkazov v súdnom konaní by toto mohlo byť poznačené inou vadou, ktorá môže mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

11. Odvolací súd z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddiel Sro, vložka č. 19036/P zistil, že žalujúca spoločnosť T. H., L..C..I..., T., T. Y. X, IČO: 36570401, zanikla 5.11.2014 v dôsledku zlúčenia so spoločnosťou J. L..C..I..., so sídlom F., L. X, IČO: 47497599, zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel Sro, vložka 93786/B, ktorá bola vymazaná z Obchodného registra v celom rozsahu od 3.12.2014 v dôsledku zrušenia obchodnej spoločnosti rozhodnutím spoločníkov a jej právnym nástupcom sa stala spoločnosť A. L..C..I..., so sídlom F., L. X, IČO: 47494280, zapísaná

v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel Sro, vložka 96639/B. Dňa 10.7.2015 bola táto spoločnosť na základe rozhodnutia spoločníkov o zrušení spoločnosti dobrovoľne vymazaná z Obchodného registra a jej právnym nástupcom sa stala spoločnosť N. M. L..C..I.., so sídlom V., Z. C. XX, IČO: 46014624, ktorá je zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel Sro, vložka 37428/N.

12. Podľa § 64 CSP účinného od 1.7.2016, ak strana zanikne počas konania skôr ako sa konanie právoplatne skončilo, súd rozhodne, že v konaní pokračuje s jej právnym nástupcom. Ak právneho nástupcu nieť, súd konanie zastaví.

13. Podľa § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca T. H., L..C..I.., T., T. Y. X, IČO: 36570401 zanikol počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, odvolací súd podľa § 64 a § 65 ods. 1 CSP rozhodol tak, že pokračuje v konaní so žalobcom N. M. L..C..I.., so sídlom V., Z. C. XX, IČO: 46014624, ako právnym nástupcom pôvodného žalobcu.

15. Podľa § 65 ods. 1 CSP právny nástupca podľa § 63 a § 64 prijíma stav konania ku dňu zániku procesnej subjektivity svojho predchodcu.

16. Dňa 1.7.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý platí aj na konanie začaté predto dňom nadobudnutia jeho účinnosti (§ 470 ods. 1). Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali predto dňom nadobudnutia jeho účinnosti, zostávajú zachované (§ 470 ods. 2 prvá veta CSP).

17. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, rovnako aj odvolanie žalovaného bolo podané za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, preto vychádzajúc zo zásady zachovania účinkov procesných úkonov, posudzoval odvolací súd podané odvolanie z hľadiska jeho prípustnosti, ako aj z hľadiska existencie uplatnených odvolacích dôvodov podľa ustanovení predchádzajúceho procesného predpisu.

18. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP, účinného od 1.7.2016) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov a zistil, že, odvolanie je podané dôvodne, preto rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

19. Žalovaný namieta existenciu odvolacích dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. c/, d/ a f O.s.p., teda že súd prvej inštancie neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

20. Procesným predpokladom úspešnosti určovacej žaloby je naliehavý právny záujem, jeho existencia či neexistencia v konkrétnom prípade. Existencia naliehavého právneho záujmu ako procesného predpokladu určovacej žaloby musí byť daná už na začiatku sporu. Súd prvej inštancie v prejednávanej veci pri riešení tejto otázky mal za to, že v dôsledku administratívneho postupu správneho orgánu Okresného úradu Michalovce, katastrálneho odboru, bol žalobca nútený podať žalobu o určenie vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti a to aj napriek tomu, že je ako vlastník nehnuteľnosti zapísaný v evidencii nehnuteľnosti, pretože v prípade, ak by takúto žalobu nepodal, Okresný úrad Michalovce, katastrálny odbor, by záznamom zapísal ako výlučného vlastníka predmetnej nehnuteľnosti žalovaného ako darcu, ktorý odstúpil od darovacej zmluvy. V prípade nepodania určovacej žaloby by na základe tzv. konkludentnej akceptácie platnosti odstúpenia od darovacej zmluvy administratívnym postupom správneho orgánu došlo k zániku žalobcovho vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nadobudnutého na darovacou zmluvou z 15.3.2011. Žalobca má naliehavý právny záujem na určení svojho vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti.

21. Súd prvej inštancie dôvodil, že takýto postup Okresného úradu, katastrálneho odboru (ktorý by v prípade nepodania žaloby hodnotil konanie žalobcu ako konkludentnú akceptáciu platnosti vykonaného odstúpenia od zmluvy zo strany žalovaného) je neštandardný a nemajúci oporu v platnej právnej úprave a naopak ten, kto tvrdí, v tomto prípade žalovaný, že mu svedčí vlastnícke právo k určitej nehnuteľnosti, by sa mal domáhať takéhoto určenia v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. a nie už zapísaný vlastníak.

22. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti i osoby zapísanej v katastri nehnuteľností ako vlastníka riešil Najvyšší súd ČR napr. v rozhodnutiach 22Cdo 655/2001, 22Cdo 1668/2005 a 22Cdo 4264/2007 a vo všetkých rozhodnutiach dospel k záveru, že naliehavý právny záujem môže mať aj osoba zapísaná v katastri nehnuteľností ako vlastníak, ak bolo jej nadobudnuté právo kvalifikovane spochybnené prevodcom a nie je pritom dôvod k žalobe na plnenie.

23. Súd prvej inštancie vychádzajúc z nesprávneho administratívneho postupu katastra nehnuteľností, ku ktorému však nedošlo, teda išlo len o „budúci“ katastrom avizovaný postup, nesprávne uzavrel, že v prípade „nepodania určovacej žaloby by žalobca prišiel o vlastníctvo, ktoré nadobudol na základe riadnej darovacej zmluvy“.

24. Podľa § 5 ods. 2 zák. č. 162/1995 Zb. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov, záznam je úkon správy katastra plniaci evidenčné funkcie, ktoré nemajú vplyv na vznik, zmenu ani na zánik práv k nehnuteľnostiam. Ide o druh zápisu do katastra nehnuteľností, ktorý nemá právotvorný, ale iba evidenčný charakter (porovnaj R 18/2004). Údaje o právach zaznamenaných do katastra sa týkajú právnych vzťahov, ktoré vznikli, zmenili sa alebo zanikli mimo sféry pôsobenia správ katastra na základe iných právnych skutočností. Správy katastra tieto skutočnosti a údaje iba evidujú. Údaje o právnych vzťahoch sa záznamom zapisujú do katastra nehnuteľností na základe verejných listín a iných listín, ktoré podľa príslušných predpisov potvrdzujú alebo osvedčujú práva k nehnuteľnostiam (porovnaj § 34 ods. 1 Katastrálneho zákona).

25. Bude preto úlohou súdu prvej inštancie aj vzhľadom na cit. ust. katastrálneho zákona, podľa ktorého záznam je úkon správy katastra plniaci evidenčné funkcie, ktoré nemajú vplyv na vznik, zmenu ani na zánik práv k nehnuteľnostiam, opätovne posúdiť otázku existencie naliehavého právneho záujmu žalobcu na určení vlastníckeho práva.

26. Odvolací súd dodáva, že od 1.7.2016, t.j. účinnosti Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) sa ust. § 80 písm. c/ O.s.p. premietlo v modifikovanej úprave do ust. § 137 písm. c/ CSP v tom znení, že „žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem netreba preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu“. Len ak súd prvej inštancie dospeje k právnomu záveru, že žalobca má naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva vykoná dokazovanie podľa § 185 a nasl. CSP týkajúcich sa dokazovania a hodnotenia dôkazov súdom.

27. Pokiaľ súd prvej inštancie dospeje k záveru o existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu a bude hodnotiť ne/platnosť odstúpenia žalovaného od darovacej zmluvy, bude si musieť ako predbežnú otázku riešiť otázku jej platnosti, pretože odstúpiť možno len od platnej zmluvy.

28. V doterajšom konaní súd prvej inštancie neskúmal zhodu vôle žalovaného s uskutočneným prejavom, t.j. prejavom darovania nehnuteľnosti. Žalovaný tvrdí, že po smrti otca pri prevzatí jeho osobných vecí našiel v jeho osobnom počítači podklady, ktorými v rámci svojej procesnej obrany sa snaží preukazovať svoje tvrdenie v pôvodnom odvolaní, že darovacia zmluva bola iba simulovaným právnym úkonom. Bude preto úlohou okresného súdu vykonať navrhované dokazovanie aj emailom Y. R. z 15.3.2011, Reportom dohodnutých podmienok zo stretnutia 14.3.2011, ktorý tvorí kópiu prílohy emailu, oboznámiť sa so stavom trestného konania vedeného Krajským riaditeľstvom policajného zboru, odborom kriminálnej polície v T. a po vykonaní dokazovania posúdiť, či išlo o simulovaný právny úkon darovania, aká bola skutočná vôľa strán, ak simuláciu právneho úkonu nebude mať preukázanú, opätovne po vykonaní dokazovania uzavrie, či zmluva bola uzavretá slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne.

29. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

30. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

31. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). (2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).